Rapport ecologisch onderzoek steenuilen en marterachtigen

Rapport: 2023-NO0003

Colofon

In opdracht van:	**BJZ.nu**
Contactpersoon opdrachtgever	[redacted]
Datum	16-07-2023
Rapportnummer	NO0003
Aantal pagina's	15
Status rapport	Concept
Uitgevoerd door	[redacted]
Contactpersoon uitvoering	[redacted]
[redacted]	[redacted]
E-mail	[redacted]
Collegiale Toets	[redacted]
Wijze van citeren	Gruijters, J.M.P., Verboom, H.B., (2023). Rapport ecologisch onderzoek steenuilen en marterachtigen Vriezenveen, NO003. Culemborg.

Teia B.V. is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Teia B.V.; opdrachtgever vrijwaart Teia B.V. voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© copyright Teia B.V./ Opdrachtgever

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever welke hierboven in het colofon is vermeld. Deze rapportage is eigendom van de opdrachtgever. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden zonder toestemming van de opdrachtgever en Teia B.V.

Inhoudsopgave

Inleiding 4
1.1. Aanleiding 5
1.2. Doelstelling 5
2. Onderzoeksmethodiek 6
2.1. Steenuilen 6
2.2. Marterachtigen 7
3. Resultaten 10
3.1.1. Steenuil 10
3.1.2. Marterachtigen 12
4. Conclusie en aanbevelingen 13
5. Verantwoording en geldigheidsduur 14
5.1.1. Verantwoording 14
5.1.2. Geldigheidsduur 14
6. Literatuurlijst 15

Inleiding

In opdracht van BJZ.nu heeft [redacted] onder toezicht van [redacted] namens Teia B.V. nader ecologisch onderzoek uitgevoerd naar steenuilen en marterachtigen aan de Horstweg 8 te Vriezenveen. Het terrein huisvestte een melkveebedrijf dat intussen niet meer in productie is: er staat een woonhuis en een drietal stallen. Het plangebied ligt tussen agrarische cultuurgronden.

Figuur 1: aanzicht gehele plangebied, waarop het linker gebouw het woonhuis is en rechts ervan de drie stallen: een ligt verscholen tussen de twee duidelijk zichtbare.

1.1. Aanleiding

De aanleiding voor het uitvoeren van nader ecologisch onderzoek naar steenuilen en marterachtigen is het volledig slopen van het bestaande woonhuis en de stallen op het perceel. Er wordt beoogd een nieuw woonhuis op het perceel ontwikkelen, en bij dergelijke ruimtelijke ingrepen moet rekening worden gehouden met beschermde flora en fauna op basis van de Wet natuurbescherming. In het quickscan rapport “QS_FF_Horstweg_8_8A_Vriezenveen met nummer: 2021-581” is geconcludeerd dat het woonhuis en de stallen potentieel leefgebied en/of vaste rust- en verblijfplaatsen bieden voor steenuil en marterachtigen. In deze rapportage wordt tevens gesproken over twee veldschuren, maar de initiatiefnemer heeft intussen laten weten niet meer voornemens te zijn deze te slopen. De veldschuren zijn om deze reden niet verder onderzocht.

1.2. Doelstelling

Het ecologisch onderzoek naar steenuilen en marterachtigen is uitgevoerd om vast te stellen hoe en of het plangebied wordt gebruikt door de soorten van deze ordes. Hierbij wordt gekeken of er vaste rust- en verblijfplaatsen en belangrijke foerageergebieden in het plangebied aanwezig zijn.

2. Onderzoeksmethodiek

2.1. Steenuilen

Het steenuilen onderzoek is uitgevoerd aan de hand van het Kennisdocument Steenuil "*Athene noctua*" (versie 1.0, Juli 2017), opgesteld door BIJ12 in opdracht van het RVO. Dit document beschrijft de voorwaarden waaraan het onderzoek moet voldoen om deze juridisch te verankeren.

Steenuilen zijn uitgesproken standvogels die het hele jaar in hun territorium verblijven. De steenuil maakt jaarrond gebruik van het nest: buiten de broedperiode wordt het nest als vaste rust- en verblijfplaats gebruikt. Steenuilen zijn honkvast en blijven in beginsel hun hele leven in de buurt van hun eenmaal bezette territorium. Het uitgevoerde onderzoek was erop gericht om antwoord te verkrijgen op de vraag of het plangebied behoort tot een territorium van de steenuil en/of behoort tot actief broedgebied van de steenuil.

Het onderzoek is uitgevoerd met de volgende materialen

- Fenix PD32 handzaklamp
- Verrekijker
- Telefoon met camera

Om inzicht te krijgen welke relatie steenuilen hebben met het plangebied is het gebied onderzocht in de periode van 1 februari tot en met 30 april. Het plangebied is driemaal bezocht, waarbij er tenminste een maand tussenperiode tussen het eerste en het laatste bezoek zat. Er zijn twee rondes uitgevoerd waarbij naar baltsende individuen is geluisterd: een in de avond en een in de ochtend. Tijdens deze bezoeken zijn er opgenomen geluiden van de steenuil afgespeeld om reactie uit te lokken. Het avondbezoek vond plaats vanaf een half uur na zonsonderang tot middernacht en het ochtendbezoek vond plaats vanaf twee uur voor zonsopkomst tot zonsopkomst. Daarnaast is er een bezoek gebracht waarbij actief is gezocht naar sporen die op de aanwezigheid van steenuilen wijzen, zoals oude nesten, braakballen en krijtsporen. Het bezoek waarbij gezocht is naar sporen van de steenuil is overdag uitgevoerd. Alle bezoeken zijn uitgevoerd onder juiste weersomstandigheden (tabel 1).

2.2. Marterachtigen

Het onderzoek naar marterachtigen is uitgevoerd door struikrovers met cameravallen op te stellen. Gedurende 6 weken zijn 2 struikrovers met cameraval en lokstof – te weten sardine in blik – in het veld aanwezig geweest. Er is gebruik gemaakt van de Browning DarkOps HDX pro, en de struikrover, bekend van cameraval.eu (figuur 3). De cameravallen zijn in de periode van 12 april 2023 tot en met 24 mei 2023 in het veld aanwezig geweest en hebben in video modus beelden gemaakt van passerende fauna. Gedurende deze 6 weken is er 3 maal een bezoek gebracht om de camera's te controleren, de batterijen te verversen, de lokstof te vervangen, de SD-kaarten uit te lezen en te zoeken naar sporen van marters in de vorm van ontlasting, latrines en voedselresten. De camera's zijn op verschillende kansrijke plekken geplaatst (figuren 4).

Figuur 2: Struikrover (bron: Cameraval.eu)

Figuur 3: Locaties camera's

Tabel 1: Bezoek informatie steenuilen & marterachtige onderzoek

Datum	Type ondezoek	Bezoek	Uitvoerders	Begin tijd	Eind tijd	Temperatuur	Bewolking	Windkracht	Windrichting	neerslag
08-02-2023	Baltsonderzoek – avond	1	[redacted]	18:07	22:37	9 graden	4/8	3	Z	Geen
08-02-2023	Sporenonderzoek – middag	2	[redacted]	14:00	17:00	12 graden	4/8	2	ZO	Geen
12-04-2023	Baltsondezoek – Ochtend	3	[redacted]	04:43	06:50	9 graden	8/8	3	Z	Geen
12-4-2023	Plaatsen camera's en sporen onderzoek	1	[redacted]	06:00	08:00	9 graden	4/8	3	Z	Geen
27-04-2023	Controleren camera's en sporenonderzoek	2	[redacted]	14:00	16:00	12 graden	4/8	2	ZO	Geen
11-05-2023	Controleren camera's en sporenonderzoek	3	[redacted]	12:00	14:00	15 graden	8/8	3	Z	Geen
24-05-2023	Verwijderen camera's en sporenonderzoek	4	[redacted]	08:00	10:00	20 graden	0/8	3	O	Geen

3. Resultaten

3.1.1. Steenuil

Tijdens beide luisteronderzoeken naar de steenuil is geen enkele baltsactiviteit waargenomen en is er geen reactie gekomen op het afgespeelde geluid. Tijdens het sporen onderzoek zijn braakballen en een oud nest van de steenuil waargenomen. De braakballen zijn in de meest zuidelijke schuur gevonden (figuur 4), het oude nest is gevonden in de open schuur aan de westzijde van het plangebied (figuur 5 & 6). De locaties zijn weergegeven op de kaart in figuur 7.

Figuur 4: Braakballen steenuil

Figuur 5: Oud nest steenuil

Figuur 6: Locatie in de schuur van het nest

Figuur 7: Locaties braakballen + oud nest

3.1.2. Marterachtigen

Tijdens het marteronderzoek zijn er tijdens alle bezoeken waarnemingen gedaan van oude ontlasting sporen van de steenmarter. Er zijn geen verse sporen, latrines of prooien waargenomen. Op de camera's zijn geen waarnemingen van de steenmarter gedaan. Er zijn wel verschillende waarnemingen van andere soorten gedaan: deze zijn in tabel 2 vermeld.

Tabel 2: Waarnemingen cameravallen

Nederlandse naam	***Latijnse naam***
Huiskat	*Felis catus*
Huismuis	*Mus musculus*
Egel	*Erinaceus europaeus*
Huismus	*Passer domesticus*
Merel	*Turdus merula*
Koolmees	*Parus major*
Stadsduif	*Columba livia domestica*
Rietgors	*Emberiza schoeniclus*

4. Conclusie en aanbevelingen

Aan de hand van het uitgevoerde onderzoek kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- Binnen het plangebied zijn geen actieve waarnemingen van de steenuil gedaan. Er zijn wel sporen die op aanwezigheid wijzen gevonden: een oud nest en braakballen zijn aangetroffen. Hieruit kan geconcludeerd worden dat het plangebied in het verleden is gebruikt door de steenuil. In het jaar van schrijven wordt dit nest echter niet gebruikt. Mogelijke redenen hiervoor zijn verstoring, aftakeling van het leefgebied, predatie, of andere factoren

- Er zijn geen verse sporen noch is er activiteit van de steenmarter waargenomen. Wel zijn er oude sporen van een of meerdere steenmarters gevonden. Hieruit kan worden geconcludeerd dat steenmarters geen vaste rust- en verblijfplaatsen binnen het plangebied hebben.

Doordat de steenuil, tijdens protocollair onderzoek, niet actief is waargenomen kan redelijkerwijs worden aangenomen dat de werkzaamheden geen negatief effect hebben op de steenuil. Echter, door de vondst van de braakballen en het oude nest is het noodzakelijk dat er voor aanvang van de werkzaamheden een laatste bezoek, door een deskundige op gebied van de steenuil, aan het plangebied wordt gebracht. Er bestaat namelijk een kans dat het nest weer in gebruik wordt genomen: deze check dient er voor dit uit te sluiten dan wel te bevestigen. Dit bezoek moet 3 dagen tot uiterlijk een week voor de start van de werkzaamheden worden uitgevoerd. Verder wordt aanbevolen alle werkzaamheden buiten de kwetsbare periode van de steenuil uit te voeren: deze loopt van 1 februari tot en met 31 juli.

Met betrekking tot de marters kan er geconcludeerd worden dat de marter geen vaste- rust en/of verblijfplaatsen binnen het plangebied heeft. Er zijn geen steenmarters, of overige marterachtigen, op de lokstof afgekomen. Tevens zijn er ook geen verse sporen gevonden. Hierom kan redelijkerwijs aangenomen worden dat de steenmarter geen negatief effect van de werkzaamheden zal ondervinden.

Indien boven geformuleerde adviezen en conclusies worden nageleefd en er volgens de geldende zorgplicht in Nederland wordt gewerkt is een ontheffing op de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

5. Verantwoording en geldigheidsduur

5.1.1. Verantwoording

Teia B.V. is een onafhankelijk adviesbureau en verklaart hierbij geen financiële of juridische belangen te hebben bij de uitkomst van het uitgevoerde onderzoek.

Deze rapportage is gebaseerd op een grote mate van kennis en ervaring binnen Teia B.V.. Ondanks de grote zorgvuldigheid waarmee het veldwerk is uitgevoerd is Teia B.V. niet verantwoordelijk voor eventuele afwijkingen noch voor de mogelijke gevolgen daarvan.

Het is niet toegestaan dit rapport zonder schriftelijke toestemming van Teia B.V. anders dan in zijn geheel (met inbegrip van bijlagen) te reproduceren.

5.1.2. Geldigheidsduur

In het kader van de Wet natuurbescherming mogen onderzoeksgegevens van beschermde soorten maximaal drie jaar oud zijn. Hierbij is een voorwaarde dat weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dergelijke veranderingen wel plaats hebben gevonden, moeten de gegevens recenter zijn.

6. Literatuurlijst

Bij12. (2017). Kennisdocument Steenuil, Athene Noctua. Versie 1.0, Utrecht.

Ministerie van landbouw natuur en voedselkwaliteit (2021). Habitatrichtlijn. www.minlnv.nederlandsesoorten.nl . Geraadpleegd op: 28-06-2023

Ministerie van landbouw natuur en voedselkwaliteit (2021). Vogelrichtlijn. www.minlnv.nederlandsesoorten.nl. Geraadpleegd op: 28-06-2023.

Ministerie van landbouw natuur en voedselkwaliteit (2021). Bonn-conventie. www.minlnv.nederlandsesoorten.nl. Geraadpleegd op: 28-06-2023.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2021) Vleermuisprotocol 2021. Beschikbaar op o.a. www.netwerkgroenebureaus.nl. Geraadpleegd op: 28-06-2023.

Websites gebruikt:

www.zoogdiervereniging.nl

www.sovon.nl

www.vogelbescherming.nl